

Insolventa

Reducerea creanțelor: continuitate și noutate în legea insolvenței

Laura Biban

Andrei Tercu

Andrea Grigoras

Paul Lospa

7 Octombrie 2014

București

Cuprins

A. Introducere

B. Cazuri de nerecuperare a creantelor. Noutati aduse de Codul Insolventei

1. Cu caracter general
2. Specifice creantelor privilegiate

C. Prevederi procedurale cu impact asupra posibilitatii creditorului de recuperare a creantei

D. Cazuri specifice in practica fiscala

Introducere

Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolventei si de insolventa (“Codul Insolventei”)

- La 28 iunie 2014 a intrat in vigoare Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolventei si de insolventa (“Codul Insolventei”)
- Se include intr-un singur act normativ legislatia speciala cu privire la falimentul institutiilor de credit (art. 204-241) si societatilor de asigurare/reasigurare (art. 242-272)
- Mare parte din modificari reprezinta transpuneri ale practicii instantelor de insolventa
- Se aduc modificari substantiale drepturilor creditorilor privilegiati si li se imbunatateste pozitia in procedura

Cazuri in care poate avea loc reducerea/eliminarea creantei in procedura

Cu aplicabilitate generala

- Lipsa depunerii cererii de inscriere la masa credala
- Refuzul de a inscrie la masa credala cererea creditorului
- Haircut-ul creantei prin planul de reorganizare;
- Inchiderea procedurii ca urmare a insuficientei bunurilor din averea debitorului

Situatii specifice creditorilor privilegiati

- Superprivilegiul finantatorului
- Distribuirea sumelor existente in conturi catre titularii garantiei
- Verificarea creantelor de catre administratorul judiciar/lichidator

Masuri de reducere/eliminare a creantei cu caracter general

1. Lipsa depunerii cererii de inscriere la masa credala

Pana cand trebuie depusa cererea de inscriere la masa credala?

- Situatii specifice:
 - Creditorul situat in afara Romaniei
 - Creditorul a carui creanta nu a fost inscrisa in contabilitatea debitorului vs creditorul a carui creanta a fost inscris in contabilitatea debitorului

Consecinte asupra creditorului

- nu va fi inscris in tabelul de creante (art. 102 din Codul Insolventei);
- nu va putea sa participe la distribuirii de sume in caz de faliment (art. 112 alin. 2 din Codul Insolventei);
- nu va avea dreptul de a-si realiza creantele impotriva debitorului nici dupa inchiderea procedurii, cu exceptia fraudei debitorului (art. 114 alin. 2 din Codul Insolventei)

2. Refuzul admiterii cererii de inscriere la masa credala

Inscrierea partiala/neinscrierea creantei creditorului de catre administratorul judiciar/lichidator

- Verificarea creantelor care nu sunt constatate printr-o hotarare judecatoreasca/arbitrala executorie
- Se urmareste legitimitatea, valoarea exacta si prioritatea fiecarei creante

Inlaturarea din tabelele creditorilor

- Poate avea loc in cazul admiterii de catre judecatorul sindic a contestatiei formulate de catre alti creditorii/debitorul insusi

Consecinte:

- pierderea calitatii de creditor indreptatit sa participe la procedura
- Isi poate satisface creanta daca procedura se inchide ca urmare a platii celorlalte creante/renuntarii la judecata (art. 75 + 178 din Codul Insolventei)

3. Inchiderea procedurii ca urmare a insuficientei bunurilor din averea debitorului

Judecatorul - sindic dispune inchiderea procedurii si radierea debitorului daca se constata ca nu exista bunuri in averea debitorului ori ca acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile administrative si nici un creditor nu se ofera sa avanseze sumele corespunzatoare (art. 174)

Cand poate avea loc?

- in orice stadiu al procedurii: in perioada falimentului, in perioada de observatie, de reorganizare etc.

Consecinte:

- Pierderea calitatii de creditor indreptatit sa participe la procedura

4. Haircut-ul creantei prin planul de reorganizare

□ Regula

- La data confirmării unui plan de reorganizare, debitorul este descărcat de diferența dintre valoarea obligațiilor pe care le avea înainte de confirmarea planului și cea prevăzută în plan;
- Descărcarea condiționată a debitorului prin raportare la reușita planului de reorganizare

□ Excepția

- Revenirea la creanțele înregistrate în tabelul definitiv, în situația esuarii planului (art. 140 alin. (1));
- Se elimină situațiile practice în care planul de reorganizare era adoptat tocmai pentru eliminarea unor creditori de la masa credală

□ Situație specifică

- Sumele obținute ca urmare a antrenării răspunderii personale a fostelor organe de control și decizie ale debitorului

Masuri de reducere/ eliminare specifice creditorilor privilegiati

A. Superprivilegiul finantatorului

- Finantarile acordate **in perioada de observatie**, in vederea desfasurarii activitatilor curente, cu aprobarea adunarii creditorilor beneficiaza de **prioritate de restituire**;
- Garantarea cu bunuri/drepturi care formeaza obiectul unor cauze de preferinta **cu acordul creditorilor beneficiari** ai respectivelor cauze de preferinta;
- In **lipsa acordului**, prioritatea la restituire **va diminua** regimul de indestulare al creditorilor beneficiari de cauze de preferinta, proportional, prin raportare la intreaga valoare a bunurilor care formeaza obiectul cauzei de preferinta;
- In cazul falimentului creantele provenind din **finantari acordate potrivit art. 87 alin. (4)** (pct. 2) au prioritate fata de creantele rezultand din **continuarea activitatii** debitorului dupa deschiderea procedurii (pct. 4) si creante reprezentand **credite bancare** (pct. 8).

B. Distribuirea sumelor din conturi la cererea creditorului

- **Regula:** sumele in conturi asupra carora exista o ipoteca mobiliara precum si garantiile in numerar (cash colateral) vor fi distribuite:
 - In termen de 5 zile de la cererea creditorului;
 - pentru acoperirea creantelor exigibile ale acestuia;
 - de catre administratorul judiciar/lichidator.
- **Exceptia:** administratorul judiciar poate solicita judecatorului sindic folosirea acestor sume in vederea continuarii activitatii curente a debitorului cu asigurarea unei protectii corespunzatoare creditorului
- Reglementare: art. 75 alin. (7), (8) si (9) din Codul Insolventei

Prevederi procedurale cu impact asupra posibilitatii creditorului de recuperare a creantei

❑ Desemnare practician in insolventa

- In cazul existentei mai multor cereri ale creditorilor de desemnare a unor administratori judiciari diferiti judecatorul-sindic va desemna motivat pe unul dintre cei propusi de acestia (art. 45 alin. (1) lit. d);

❑ Deblocare situatie in Adunarea Creditorilor:

- Daca nu se poate lua o hotarare in adunarea sau in comitetul creditorilor din lipsa de cvorum cauzat de neprezentarea creditorilor legal convocati, la cel putin doua sedinte ale acestora, administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar poate sesiza instanta in vederea pronuntarii unei hotarari [art. 45 alin. (1) lit. o).

❑ Derulare licitatie publica

- Licitatia publica se va putea efectua și potrivit Codului de procedură civilă (Art. 156 alin. 2 din Codul Insolventei)

❑ Votarea planului de reorganizare

- Se introduce criteriul valoric pentru acceptarea planului – cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul [art. 139 alin. (1)];

❑ Modificarea definiției creditorilor indispensabili

- Art. 5 pct. 23: Creditori indispensabili sunt creditorii chirografari care furnizează servicii, materii prime, materiale sau utilități fără de care activitatea debitorului nu se poate desfășura și care nu pot fi înlocuiți de niciun alt furnizor care oferă servicii, materii prime, materiale sau utilități de același fel, în aceleași condiții financiare.

Tratament fiscal

Reducerea creantelor – implicatii TVA

Cod Fiscal:

- Ajustarea bazei de impozitare TVA in cazul in care contravaloarea livrarilor/prestarilor nu se poate incasa din cauza falimentului beneficiarului

! Hotarare definitiva si irevocabila de faliment

Directiva 112/2006:

- Art. 90 alin. (1): *„In cazul anularii, al refuzului sau al neplatii totale sau partiale sau in cazul in care pretul este redus după livrare, baza de impozitare se reduce, in consecinta, in conditiile stabilite de statele Membre”*
- Art. 90 alin. (2): *„In cazul neplatii totale sau partiale, Statele Membre pot deroga de la alineatul (1)”*

Reducerea creanțelor – implicații impozit pe profit

Cod Fiscal:

Cheltuielile înregistrate la scoaterea din gestiune a creanțelor

Deductibile

- existența plan reorganizare admis și confirmat printr-o sentință judecătorească (*Norme metodologice - pct. 23, lit. k*)
- procedura de faliment a debitorilor închisă pe baza hotărârii judecătorești
- debitorul a decedat, creanța nu poate fi recuperată de la moștenitori
- debitorul dizolvat (SRL cu asociat unic) sau lichidat, fără succesor;
- debitorul înregistrează dificultăți financiare majore care îi afectează întreg patrimoniul (*Art. 21 alin. (2), lit. n*)

Reducerea creantelor – implicatii impozit pe profit

Cod Fiscal:

Deductibile limitat

- pentru partea acoperita de un provizion fiscal (i.e., 30% respectiv 100%)

Nedeductibile

- Pentru partea neacoperită de un provizion
- Alte cazuri neacoperite de situatiile prezentate mai sus

Cazuri intalnite in practica

Cazuri intalnite in practica

- Lipsa depunerii cererii de inscriere la masa credala/ refuzul de a inscrie la masa credala
- Companie in dizolvare/ lichidare
- Inchiderea procedurii ca urmare a insuficientei bunurilor din averea debitorului
- Procedura insolventa inchisa – creanta recuperata partial
- Termen de prescriptie?

Cazuri intalnite in practica

? Momente ale insolventei care ar justifica ajustarea TVA:

- Plan de reorganizare prin care are loc modificarea /eliminarea creantei
- Radierea debitorului ca urmare a lipsei/insuficientei bunurilor din averea sa

Jurisprudenta - C – 337/13: Almos

- Baza impozabila este contrapartida efectiv obtinuta, iar autoritatile fiscale nu pot solicita la plata o valoare care să depaseasca taxa platita de catre persoana impozabila
- Formalitatile care trebuie respectate de catre persoana impozabila pentru a putea reduce baza impozabila trebuie limitate la **aducerea de dovezi care sa demonstreze ca, dupa ce tranzactia a fost incheiata, o parte sau intreaga contrapartida in mod definitiv nu va mai fi obtinuta**

Detalii contact

Andrei Tercu
Manager, Corporate Tax
Tel: +40212075616
Email: atercu@deloittece.com

Laura Biban
Senior Consultant, Indirect Tax
Tel: +40 21 207 53 19
Email: ssandache@deloittece.com

Andrea Grigoras
Attorney-at-law
Senior Associate, Reff & Associates
Tel: +40212079816
Email: agrigoaras@deloittece.com

Paul Lospa
Attorney-at-law
Associate, Reff & Associates
Tel: +40212075630
Email: clospa@deloittece.com

Deloitte.

Reff | Asociații

Reff & Asociații este firma membra Deloitte Legal, o retea de societati de avocati ce colaboreaza cu Deloitte pe plan global, pe deplin integrata in practica multi-disciplinara de consultanta a Deloitte. Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre.

Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, in cadrul careia fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizeaza servicii clientilor din sectorul public si privat in urmatoarele domenii profesionale - audit, taxe, consultanta, consultanta financiara – deservind numeroase industrii. Prin intermediul retelei sale globale de firme membre, care activeaza in peste 150 de tari, Deloitte pune la dispozitia clientilor sai resursele internationale precum si priceperea locala pentru a-i ajuta sa exceleze indiferent de locul in care acestia isi desfasoara activitatea. Obiectivul celor 200 000 de profesionisti din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelenta.